

الحمد لله
الرحمن
الرحيم

عنوان:

روشننگری، بصیرت افزایی و دشمن شناسایی
از دیدگاه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (حفظه الله)

پاییز ۱۳۹۷

چکیده:

شناخت دشمن از امور بسیار مهمی است که به جرات می‌توان گفت هیچ جامعه‌ای بدون شناخت صحیح از دشمن خود، میوه شیرین اقتدار و رشد و شکوفایی را نخواهد چشید.

دشمن را باید به گونه‌ای شناخت تا براساس تاکتیک‌های او سلاح مناسب آماده کرد زیرا دشمن هیچ‌گاه از دشمنی خود دست برنمی‌دارد.

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران مقام عظمی ولایت حضرت امام خمینی (ره) و نائب ایشان امام خامنه‌ای (مدظله العالی) بخش عظیمی از بیانات خویش را به دشمن شناسی اختصاص داده‌اند که به ضرورت اصل شناخت دشمنانی که قوانین بندگی و اطاعت خدا را زیر پا می‌گذارند و با اهداف و دسیسه‌هایی که به کار می‌برند در صدد تضعیف حکومت اسلامی و نظام جمهوری اسلامی هستند اشاره می‌کند. و شناخت ضرورت‌ها، ویژگی‌ها و روش‌های تهدید دشمن را از اصول دشمن شناسی می‌داند.

این تحقیق به روش تحلیلی با هدف آگاه کردن افراد جامعه اسلامی یا کسانی که به زبان زشت گفتار و به آزار و اذیت کردن دیگران می‌پردازند و با مکر و حيله‌های خود به گمراه کردن پیروان حق می‌پردازند تنظیم شده است.

امید است با این تحقیق بصیرت لازم سیاسی – اجتماعی در شناخت توطئه‌های دشمنان اخذ شود و آمادگی لازم برای مقابله کسب گردد.

کلید واژه: مبانی، دشمن، دشمن شناسی و ...

مقدمه:

وَاعْدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَ عَدُوَّكُمْ وَ آخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ (آیه ۶۰ ، سوره انفال).

برقراری نظام جمهوری اسلامی به تعبیر رسای بنیان گذار آن، حضرت امام خمینی (ره) از نعمت‌های بزرگ الهی بر مردم این سرزمین و تمام مستضعفین جهان بوده است.

لذا وظیفه ما بررسی دیدگاه‌ها و رهنمودهای این دو بزرگوار، به کارگیری و نشر آن می‌باشد. پژوهش حاضر حاوی دیدگاه‌های امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری در خصوص مبانی دشمن شناسی تدوین شده است که هر کدام شامل دو قسمت ضرورت شناخت دشمن و راه‌های مقابله با دشمن می‌باشد. تشکیل و در آن ضرورت شناخت دشمن و راه مقابله با دشمن بررسی و در اختیار مخاطبین قرار می‌گیرد .

مفهوم دشمن:

معنای دشمن: آنکه بدخواه دیگریست؛ عدو، خصم، مخالف؛ دوست، محب.^۱

دشمنی: (۱) عداوت، خصومت؛ مخالف؛ دوستی، محبت (۲) کراهت، نفرت.^۲

عدو: دشمن، بدخواه؛ مخالف؛ دوست، صديق.^۳

به قول راغب دشمن دو جور است:

۱- آنکه به شخص عداوت می کند و متعهد دشمنی است.

مثل: « فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوِّكُمْ ».^۴

۲- آنکه به قصد عداوت نیست بلکه حالتی دارد که شخص از آن متأذی می شود چنانکه از کار دشمن متأذی می شود.

مثل: « فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ».^۵

انواع دشمن:

با توجه به دیدگاه‌های امام راحل، می‌توان در یک تقسیم بندی کلی، دشمنان نظام اسلامی را به دو قسم دشمنان داخلی و دشمنان خارجی تقسیم کرد:

^۱ معین، دکتر محمد، فرهنگ فارسی، چاپخانه سپهر، تهران، چاپ ۱۲، تهران، سال ۱۳۷۷، ج ۲، ص ۱۵۳۷

^۲ همان، ص ۱۵۳۸

^۳ همان، ص ۲۲۸۴

^۴ سوره النساء، آیه ۹۲

^۵ سوره الشعراء، آیه ۷۷

مقام معظم رهبری در این باره می فرمایند: «الان یک کارزار فکری و فرهنگی و سیاسی در جریان است. هر کس بتواند به این صحنه کارزار و نبرد تسلط پیدا کند، خبر ما را بفهمد، اما احاطه ذهنی داشته باشد و یک نگاه به صحنه بیندازد برایش مسلم خواهد شد که الان دشمن از طریق فرهنگی، بیشترین فشار خود را وارد می کند»^۱.

۳- داشتن سیاست دفاعی

یکی دیگر از راه های مقابله با دشمن داشتن سیاست دفاعی است که مبنای در سیاست دفاعی مقام معظم رهبری عبارتند از:

۱- اصول و معیارهای دینی

۲- اندیشه های امام خمینی (ره)

۳- قانون اساسی

مهمترین راهکارهای دفاعی از نظر مقام معظم رهبری:

۱- اصاله صلح و امنیت

۲- راهکارهای سیاسی

۳- تعمیم عدالت اجتماعی

۴- راهکارهای فرهنگی

۵- مردم داری

^۱. همان، ج ۴، ص ۱۶۱.

۴- تقویت نقاط قوت مردم

یکی دیگر از راه های مقابله با دشمن تقویت نقاط قوت مردم است و این نقاط از نظر مقام معظم رهبری به صورت زیر می باشد.

۴-۱- جایگاه ویژه جمهوری اسلامی ایران و افزایش قدرت سیاسی جمهوری اسلامی

۴-۲- ساخت محکم کشور و نظام

۴-۳- ارتقاء کمی و کیفی مراکز علمی

۴-۴- روحیه علمی و جهادی جوانان

۴-۵- کسب استقلال و دستیابی به زیر ساختها و تجربه های مدیرتی

۴-۶- بهره مندی از کارشناسان متخصص

۵- وحدت و یک پارچگی ملت

۶- استفاده از قدرت ایمان نیروهای حزب الله

۷- مقابله با فساد انگیزی در نسل جوان

نتیجه گیری

شناخت دشمن از امور بسیار مهمی است که به جرات می‌توان گفت هیچ جامعه‌ای بدون شناسایی صحیح از دشمن خود، میوه شیرین اقتدار و رشد و شکوفایی در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را نخواهد چشید. دشمن را نه کوچک تر از اندازه واقعی و نه بزرگ تر از آن گونه که هست باید شناخت تا براساس استراژی و تاکتیک‌های او سلاح مناسب آماده کرد.

جامعه ناآگاه از ترفندهای دشمن در گام نخست با ضربه‌ای مهلک محکوم به شکست خواهد شد. زمانی دشمنان ما مجهز به سلاح‌های مدرن مانند هواپیماهای تیز پرواز و پمپ‌های شیمیایی بودند و هیچ گونه رحمی به مردان و زنان و کودکان این سرزمین نمی‌کردند اما بیش از دو دهه است که دیگر خبری از خشونت در این مرز و بوم نیست ولی این به معنای دست کشیدن دشمن از استعمارگری نیست.

از نظر امام خمینی (رحمه الله علیه) و مقام معظم رهبری (حفظه الله) مبانی دشمن شناسی شناخت ضرورت دشمن شناسی، شناخت ویژگی‌های دشمن و آشنایی با ابزار و روش‌های تهدید دشمن می‌باشد که مشابه و در تاکید یکدیگرند و تفاوت آن در امور جزئی مسأله است مثلاً در ضرورت دشمن شناسی امام خمینی (ره) فرمودند: «ملت مسلمان باید اصل را بر دشمنی و فریب ابر قدرت‌ها با خود بگذارند مگر اختلاف عینی و عملی آن را لمس و باور نمایند». که در بیانات مقام معظم رهبری دیده نشد.

از جمله مهمترین راهکارهای مقابله با دشمن نیز هم از نظر امام خمینی (ره) و هم از نظر رهبر معظم انقلاب حفظ وحدت و یک پارچگی، داشتن سیاست دفاعی، تقویت نقاط قوت مردم و افزایش بصیرت آنها می‌باشد.

منابع

- *قرآن، مکارم شیرازی، ترجمه قرآن کریم تهران؛ دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی، ص ۱۸۸.
- ۲- دکتر محمد، معین، فرهنگ فارسی، چاپخانه سپهر تهران، چاپ ۱۲، تهران، سال ۱۳۷۷، جلد ۲.
- ۳- گلستان ما، دشمن شناسی عامل مهم از بین بردن توطئه، تاریخ انتشار ۱۴ خرداد ۱۳۹۵، golestanema.com.
- ۴- صحیفه امام، شهریور ۱۳۵۸- آبان ۱۳۵۸، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ج ۱۰.
- ۵- صحیفه امام، تیر ۱۳۶۰- بهمن ۱۳۶۰، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ج ۱۵.
- ۶- صحیفه امام، تیر ۱۳۵۹- بهمن ۱۳۵۹، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ج ۱۳.
- ۷- نامه ها و پیام های امام خمینی، انتشارات تسنیم، قم، ج ۲.
- ۸- بیانات مقام معظم رهبری، به نقل از سایت nahad.tbzmed.ac.ir.
- ۹- بیانات مقام معظم رهبری، ۱/۶/۱۳۹۴، به نقل از سایت farsnews.com.
- ۱۰- حسن، دکتر انوری، فرهنگ بزرگ سخن، تهران: ۱۳۸۱، ج ۷.
- ۱۱- سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سیری در اندیشه های دفاعی امام خمینی (ره)، مرکز خدمات فرهنگی مطهر، سال: ۱۳۷۷، ج ۳.
- ۱۲- سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، دشمن شناسی و دشمن ستیزی امام خمینی (ره)، تایپ زمانی نژاد، معاونت پژوهش و اطلاع رسانی، ج ۱.

۱۳- باقری، محمد حسن، قربان زاده، منصور، دشمنی صهیونیسم با جهان اسلام، چاپ اول، تهران، اندیشه عصر ۱۳۹۰.

۱۴- موسوی خمینی، سید روح الله، صحیفه نور امام، موسسه نشر و آثار امام خمینی (ره)، ج ۲.

۱۵- موسوی خمینی، سید روح الله، صحیفه نور امام، موسسه نشر و آثار امام خمینی (ره)، ج ۲۰.

۱۶- موسوی خمینی، سید روح الله، صحیفه نور امام، موسسه نشر و آثار امام خمینی (ره)، ج ۲۱.

۱۷- موسوی خمینی، سید روح الله، صحیفه نور امام، موسسه نشر و آثار امام خمینی (ره)، ج ۱.

۱۸- موسوی خمینی، سید روح الله، صحیفه نور امام، موسسه نشر و آثار امام خمینی (ره)، ج ۱۷.

۱۹- بیانات مقام معظم رهبری در مراسم دومین سالگرد ارتحال امام خمینی (ره)، ۱۳۷۰/۳/۱۴، سایت farsi.khamenei.ir

۲۰- بیانات رهبر معظم انقلاب در جمع جانبازان و خانواده شهدای استان فارس، ۱۳۸۷/۲/۱۳، سایت www.nahaderahbar.ir

۲۱- بیانات رهبر معظم انقلاب در حرم رضوی در آغاز سال ۱۳۹۱/۱/۱، سایت aviny.com

۲۲- بیانات مقام معظم رهبری در خطبه های نماز جمعه تهران، ۱۳۸۳/۸/۱۵، سایت www.ghadir.ir

۲۳- سید علی، خامنه ای، حدیث ولایت، تهران؛ سازمان تبلیغات اسلامی ۱۳۷۷، ج ۷.